

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Pavlínky Vrkočové v právní věci žalobce: **J. A.**, zast. Mgr. Václavem Voříškem, advokátem, se sídlem Černého 517/13, Praha 8, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského nám. 125, Pardubice, v řízení o námitce podjatosti soudce Krajského soudu v Hradci Králové - pobočky v Pardubicích, vznesené žalobcem ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 52 A 33/2017,

t a k t o :

Soudce Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích JUDr. Jan Dvořák **n e n í v y l o u č e n** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích pod sp. zn. 52 A 33/2017.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce napadl u Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích žalobou rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 1. 2017, č. j. KrÚ 7952/2017/ODSH/13, kterým bylo jako opožděné zamítnuto odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Svitavy ze dne 4. 11. 2016, č. j. 55425-16/OD-bim/1789/2016, kterým byl žalobce shledán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích.

[2] Dne 13. 4. 2017 vznesl žalobce prostřednictvím svého právního zástupce Mgr. Václava Voříška námitku podjatosti předsedy senátu JUDr. Jana Dvořáka. Podjatost JUDr. Jana Dvořáka vůči svému zástupci žalobce dovozuje z jeho postupu vůči Mgr. Václavu Voříškovi v jiných řízeních, v nichž tento advokát vystupoval jako zástupce či substituční zástupce jiných účastníků řízení. V prvé řadě žalobce jmenoval prohlášení soudce Jana Dvořáka, který měl v řízení vedeném u krajského soudu pod sp. zn. 52 A 32/2015 na jednání dne 15. června 2016 zástupci žalobce sdělit: „Zřídil jsem si na Vás složku, ještě nevím, co s ní udělám.“ Dalšího nevhodného chování se měl JUDr. Jan Dvořák dopustit na ústním jednání konaném dne 2. listopadu 2016 v rámci řízení vedeného u krajského soudu pod sp. zn. 52 A 15/2016, kdy zástupci žalobce sdělil, že jej neposlouchal dobře, aby se uklidnil a že byl rozčilen. V tomtéž řízení měl JUDr. Jan Dvořák pronést o zástupci žalobce nepravdivé tvrzení a měl v něm vzbuzovat obavy z podání případné stížnosti podle zákona

o soudech a soudcích, přičemž zástupce žalobce „trpěl po incidentu se soudcem několik dní bolestí hlavy a poruchami nespavosti“, dále odmítl zástupci žalobce vysvětlit termín „*in fraudem legis*“ a použil nesprávný akademický titul ve vztahu k jiné soudkyni krajského soudu. Dále měl JUDr. Jan Dvořák v několika řízeních o zástupci žalobce uvést, že je „znám dlouhými přednesy“, což je nepravdivé tvrzení. Jako další důvod podjatosti JUDr. Jana Dvořáka spatřuje zástupce stěžovatele skutečnost, že předseda Krajského soudu v Hradci Králové JUDr. Jan Čípera podal proti zástupci stěžovatele podnět k prošetření, zda se nedopustil kárného provinění. Tuto stížnost měl podle stěžovatele iniciovat JUDr. Jan Dvořák. V této souvislosti nakonec stěžovatel uvádí, že JUDr. Jan Dvořák měl zástupci stěžovatele dne 2. 11. 2016 při projednávání věci sp. zn. 52 A 15/2016 sdělit, že na něj shromažďuje informace za účelem podání stížnosti.

[3] Zástupce žalobce Mgr. Václav Voříšek navrhl, aby v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, které bude zveřejněno na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu, nebyl žalobce ani jeho zástupce uváděn jménem, příjmením, sídlem a ani iniciálami z důvodu ochrany osobních údajů. Uvedené odůvodnil zájmem na ochraně soukromí a na tom, aby nebyl zástupce žalobce „sekundárně viktimizován“.

[4] JUDr. Jan Dvořák se k námitce podjatosti vyjádřil v tom smyslu, že se necítí být podjatým a není mu známa žádná skutečnost, ze které by případné pochybnosti o jeho nepodjatosti měly vyplynout. Zástupce žalobce Mgr. Václav Voříšek používá při jednáních soudu různé obstrukční procesní strategie, jejichž účelem je protahování řízení před soudem, a které narušují průběh jednání. To platí i pro předmětnou námitku podjatosti, jejímž cílem je oddálit rozhodnutí ve věci samé. Jednotlivé námitky uváděné zástupcem stěžovatele považuje JUDr. Jan Dvořák za účelové a nedůvodné, jelikož se týkají především procesních postupů a odůvodňování rozhodnutí krajského soudu, a nemohou být tedy důvodem k vyloučení soudce.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil vznesenou námitku podjatosti a dospěl k závěru, že není důvodná.

[6] Podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) „[s]oudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.“

[7] Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. „[ú]častník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřiblíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, a je - li namítána podjatost soudní osoby, tlumočníka nebo znalce, senát po jejich vyjádření.“

pokračování

[8] Součástí práva na spravedlivý proces, vymezeného v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezájatost soudce je jedním z klíčových předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky). Požadavek nestrannosti a nezájatosti soudce je natolik zásadní, že umožňuje prolomení ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod).

[9] Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci má být založeno nikoliv na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 4. 2010, č. j. Nao 13/2010 - 68, shodně též Ústavní soud ve věci sp. zn. I. ÚS 370/04). Ústavní soud ve své judikatuře dále vyslovil, že „[d]ůvodné pochybnosti o soudcově nestrannosti jsou kategorií objektivní povahy a jako takové musí být založeny skutečnostmi objektivitě soudcovského rozhodování protirečícími, a to natolik, že nikoli z pohledu účastníků řízení, ale v objektivním smyslu ústavně chráněnou nestranností soudcovského rozhodování otřásají“ (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 9. 3. 2000, sp. zn. III. ÚS 26/2000). Při posouzení otázky podjatosti soudce je třeba akcentovat též tzv. zdání nezávislosti a nestrannosti nejen ve vztahu k účastníkům řízení, nýbrž i ke třetím osobám (srov. nálezn Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2010, sp. zn. I. ÚS 517/10).

[10] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že důvodem pro vyloučení soudce z projednávání a rozhodnutí věci může být pouze jeho poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům. Poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na projednávání věci, zejména v případech, kdyby mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech. Poměr soudce k účastníkům nebo k jejich zástupcům (ať již přátelský či nepřátelský) může být založen příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, může jít i o vztah ekonomické závislosti, apod.

[11] Části nyní vznášených námitek se Nejvyšší správní soud již zabýval v rozsudku ze dne 10. 11. 2016, č. j. 7 As 158/2016 - 72, přičemž je neshledal důvodnými. Nejvyšší správní soud v citované věci posuzoval v rámci kasačního přezkumu dle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. tvrzení stěžovatele, že JUDr. Jan Dvořák „dne 15. 6. 2016 sdělil zástupci stěžovatele [pozn. soudu – stejně jako v nyní projednávání věci se jednalo o Mgr. Václava Voříška], že se opakovaně dostavil jako advokát na nařízené jednání se zpožděním a že si na něj založil složku, kde si to eviduje a že ještě neví, co s touto složkou udělá“ a „o zástupci stěžovatele v rozsudku krajského soudu navíc tvrdí zcela nepravdivé údaje a to, že „volí opakující se, nikoliv již náhodnou a neúčelovou procesní strategii, kterou se buď snaží zmařit soudní jednání, či narušit alespoň jeho průběh. Tato strategie zpočátku spočívala v žádostech tohoto advokáta o odročení jednání a přeložení na jiný termín z různých jím uváděných důvodů. Například ve věci 52 A 13/2015 tvrdil, že se musí zúčastnit jiného jednání u Krajského soudu v Hradci Králové“ JUDr. Jan Dvořák je vůči zástupci stěžovatele přehnaně podezřavý a zcela neobvykle na něj zaměřuje svoji pozornost.“.

[12] Sedmý senát Nejvyššího správního soudu v citovaném rozhodnutí zohlednil, že stížnost zástupce žalobce na JUDr. Jana Dvořáka vyhodnotil místopředseda krajského soudu jako nedůvodnou, a dospěl k následujícímu závěru: *„V odůvodnění napadeného rozsudku jsou proto následně jako obiter dictum obsaženy úvahy soudu o údajném obstrukčním a účelovém jednání zástupce stěžovatele, které má spočívat v tom, že se opakovaně dostavuje se zpožděním na nařízená ústní jednání. Z textu podrobného odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, že tyto úvahy soudu měly bezprostřední vazbu na toto konkrétní řízení. Byly rovněž uvedeny i odkazy na řízení v jiných věcech, kdy se tento zástupce rovněž nedostavil včas na nařízené jednání. V tomto kontextu je proto nutné vnímat zmínku o složce, kterou si měl soudce na obdobné případy vést. Nepochybně je tím míněno, že soudce měl přehled o tom, že se jedná o opakované jednání žalobce, což bylo následně podrobně uvedeno v odůvodnění rozsudku. Šlo tedy o názor soudu na způsob výkonu advokátní činnosti zástupce stěžovatele. Podrobné odůvodnění této okolnosti má bezpochyby i preventivní funkci. Účastníci a jejich zástupci získali náhled soudu na takový procesní postup a mohou se tomu v budoucnu přizpůsobit. Osobní antipatie či nepřátelství, které by mohly důvodně zpochybnit nepodjatost předsedy senátu JUDr. Jana Dvořáka, zde nejsou zřejmé. Postup JUDr. Jana Dvořáka nezakládá důvod k domněnkám o soudcově osobní zainteresovanosti v stěžovatelově věci ani o jeho vztahu k zástupci stěžovatele. Lze tedy uzavřít, že objektivní skutečnosti v daném případě nenasvědčují domněnce o soudcově podjatosti.“*

[13] V usnesení ze dne 30. 11 2016, č. j. Nao 282/2016 - 92, k tomu Nejvyšší správní soud poznamenal: *„Jestliže vyjádření JUDr. Jana Dvořáka o „složce“ a údajně pomlouvačné odůvodnění rozsudku nezaložila relevantní pochybnost o podjatosti soudce v rámci řízení, jehož se bezprostředně týkala, tím spíše nemohou objektivně narušit důvěru v nestrannost tohoto soudce v řízení jiném.“* Ani v nyní projednávané věci nevidí Nejvyšší správní soud důvod, proč se od závěrů vyslovených v rozsudku č. j. 7 As 158/2016 - 72 odchýlit, a plně se s nimi ztotožňuje.

[14] Další tvrzení uvedená v námitce podjatosti, totiž různá vyjádření JUDr. Jana Dvořáka během jednání, jichž se zástupce žalobce účastnil v pozici zástupce jiných účastníků řízení před krajským soudem, se týkají jeho postupu v jiných věcech, který je však zákonem výslovně z množiny důvodů zakládajících podjatost soudce vyloučen (srov. § 8 odst. 1 s. ř. s. in fine). Jedná se nadto o tvrzení zcela nepodložená a zjevně účelová.

[15] Ze všech výše uvedených důvodů dospívá Nejvyšší správní soud k závěru, že soudce JUDr. Jan Dvořák není vyloučen z projednání a rozhodnutí výše uvedené věci.

[16] Pro úplnost k požadavku Mgr. Václava Voříška, aby z důvodu ochrany osobních údajů nebyly ve zveřejňované verzi rozhodnutí Nejvyššího správního soudu uvedeny jméno, příjmení, adresa sídla či pobytu, ani iniciály žalobce a jeho zástupce, Nejvyšší správní soud sděluje, že zveřejňování a anonymizace rozhodnutí zdejšího soudu se řídí § 39 Směrnice č. 9/2011, Kancelářský a spisový řád Nejvyššího správního soudu, účinné od 1. 1. 2012. Podle odst. 1 písm. a) citovaného ustanovení anonymizaci podléhá u fyzických osob jméno, příjmení, bydliště, datum narození, rodné číslo, citlivé údaje podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, jakož i veškeré další údaje, podle nichž by bylo fyzickou osobu možno identifikovat. Z uvedeného plyne, že jméno ani adresa žalobce nejsou v anonymizované verzi rozhodnutí zveřejňovány. Iniciály

pokračování

žalobce nejsou podle zdejšího soudu v daném případě údajem, podle kterého by bylo možné žalobce identifikovat, a proto není důvodu, aby nebyly zveřejněny. Jak již zdejší soud uvedl např. v rozsudku ze dne 31. 5. 2012, č. j. 9 Ans 5/2012 - 29, jméno a příjmení advokáta jsou na základě zvláštního právního předpisu zapsána ve veřejně přístupném seznamu. Pokud jsou uvedena v souvislosti s jeho působností, pro kterou byla do veřejně přístupného seznamu zapsána (zde v souvislosti s výkonem advokacie a zastupováním klienta před soudem), nejedná se bez dalšího o chráněné údaje, které by bylo nezbytné anonymizovat. Tím spíše takovým údajem nejsou iniciály advokáta a jeho sídlo, které je již ze své povahy údajem veřejným.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. května 2017

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu